

Sessió de l'Esperança organitzada per l'ASPB

ATENCIÓ A LES ADDICCIONS I A LA SALUT MENTAL: PROPOSTES I PROGRESSOS

17/06/09.- Dins dels debats científics que organitza periòdicament l'Agència de Salut Pública de Barcelona a l'Hospital de l'Esperança, s'acaba de debatre sobre les addiccions i la salut mental, amb especial referència a la patologia dual (quadres psiquiàtrics acompanyats amb consum de substàncies). Claudio Castillo, del CAS Barceloneta, Francisco Babín, de Madrid Salud, i José M. Vázquez, del CAS de Sants han protagonitzat un viu creuament d'impressions moderat per Cristina Molina, del Pla Director de Salut Mental i Addiccions del Departament de Salut.

En la sessió s'han desplegat conceptes com la necessària coordinació entre nivells, la cronificació d'alguns trastorns que acompanyen el consum de substàncies, i, tant des de Madrid com des de Barcelona, s'ha detallat fins a quin punt la patologia dual és present en els diagnòstics de salut mental que fan els serveis de drogues així com els equips de salut mental. La importància clínica de la patologia dual, tal com han coincidit els experts, ve donada perquè comporta més urgències psiquiàtriques, més ingressos, més tentatives de suïcidi, més conductes de risc, així com una major presència de problemes socials, atur i conductes violentes.

Claudio Castillo, del CAS Barceloneta (IMAS), insisteix que els professionals viuen en la dualitat, per bé que sovint són els serveis de drogues els qui més casos de patologia mental associada a consum veuen. El servei del CAS Barceloneta es considera un CAP especialitzat i destaca prevalences de la patologia dual extremadament amplies (des del 15 fins al 85% segons què s'analitzi). Amb dades de maig de 2009, el doctor Castillo avalua en un 60% els pacients que tenen patologia mental en front del 22% que presenten trastorns de personalitat diversos, sovint amb una majoria de dones. Dels més de 500 pacients a qui ajuda actualment el CAS, són els d'heroïna i alcohol els més nombrosos.

Francisco Babín, amb l'experiència de l'institut d'addiccions madrileny, ha exposat dades d'un recent estudi elaborat a la comunitat autònoma de Madrid. Segons aquestes xifres, la patologia dual apareixeria al menys en un 47% dels casos, sovint a edat jove, la qual cosa fa pensar que el trastorn mental podria ser anterior al consum. També destaca Babín que de la xarxa d'atenció psiquiàtrica (no de drogues) el 75% dels casos no corresponen a patologia dual. Aquest gestor de salut madrileny es marca com a objectiu de futur incorporar la història vital de consums dels pacients a les dades habituals dels usuaris, així com assolir una mínima coordinació entre serveis i xarxes, ja que actualment –diu– no existeix.

José M. Vázquez, psiquiatra del CAS de Sants (ASPB), ha dedicat bona part de la seva intervenció a detallar els treballs duts a terme a través del Comitè Operatiu de Salut Mental i Addiccions Barcelona Esquerra, que l'any 2006 va iniciar els seus treballs. L'exposició de Vázquez ha estat una mostra que la coordinació és possible, i ha donat exemples de com dur-la a terme. Compartir la informació és bàsic, diu el Dr. Vázquez, com també organitzar les interaccions entre serveis i així aconseguir ser més eficients, donar satisfacció a pacient

i famílies i aconseguir altres fites com millorar la prescripció de fàrmacs. Des del CAS de Sants es posa de manifest, l'elevada presència de patologia psiquiàtrica entre els usuaris. Finalment, **tots els participants** han reconegut que una de les assignatures pendents està en l'abordatge de pacients sense sostre, amb el consegüent protagonisme i coordinació amb els recursos socials. La gran aspiració comuna, però, ha estat la de la millor sincronia entre les xarxes de drogues i patologia mental així com entre els nivells sanitaris que tracten aquests malalts.